

İsta

BÜLTEN BULLETIN

**INFO-TÜRK AJANSI
INFO-TÜRK AGENCY
AGENTSCHAP INFO-TÜRK
AGENCE INFO TÜRK
INFO-TÜRK AGENTUR**

TURKS COLLECTIEF VOOR UITGAVE EN VERSPREIDING
CHARLES M, WISER PLEIN, 13/2 - 1040 BRUSSEL
TELEFOON (32-2) 230 34 72 WET, DEPOT: 2198
REKENING VAN INFO-TURK BBL 310-OI48714-02

Publikatie van onze artikels
toegelaten met de vermelding
Agentschap Info-Turk

maandblad
januari 1981
nederlands 14
prijs 30 BF
jaarabonnement
Benelux 350 BF
Elders 400 BF

ANTWOORD VAN DE SOCIALISTISCHE LEIDER AAN DE FASCISTISCHE JUNTA

De fascistische militaire junta van Turkije, in paniek door de campagne die gevoerd wordt door Turkse socialisten, progressieven en democraten in het buitenland voor het installeren van de democratie in Turkije, nam zijn toevlucht tot een nieuwe repressiemaatregel, het ontnemen van de Turkse nationaliteit en het annuleren van het nationaal paspoort van zijn opposanten. Deze intimidatiemaatregel werd voor het eerst toegepast op Mw. Behice Boran, voorzitter van de Arbeiderspartij van Turkije, TIP. Hier is het antwoord van Mw. Boran aan de fascistische junta.

DEZE BESLISSING HEEFT GEEN ENKELE JURIDISCHE BASIS EN STEUNT OP GEEN ENKELE WETTELIJKE OPVATTING. ZIJ HEEFT GEEN ENKELE WETTELIJKHEID, EEN MACHT DIE DE GRONDWETTELIJKE ORDE VERSTOORT HEEFT DOOR DE KRACHT VAN WAPENS; DIE DE GROTE NATIONALE VERGADERING VAN TURKIJE ONTBONDEN HEEFT; DIE DE NATIONALE SOEVEREINITEIT, DIE "ONTEGENSPREKELIJK AAN DE NATIE TOEBEHOORT", TERUGBRACHT IN DE HANDEN VAN VIJF MANNEN, HEEFT ZELF GEEN ENKELE WETTELIJKHEID, EEN BESLISSING DIE VAN DERGELIJKE MACHT GETUIGT, NOCH EEN DEKREET VAN EENDERS WELKE AUTHORITYTIT KAN ME WEGRUKKEN VAN MIJN VADERLAND EN MIJN VOLK WAARAAN IK MIJN HELE LEVEN WIJDDDE, VOOR HUN VRIJHEID EN HUN GELUK. TURKIJE ZAL HEN NOOIT TOEBEHOREN...

De voorzitter van de Arbeiderspartij van Turkije, Boran, lanceert een campagne tegen de verkrachting van de rechten van de mens door de militaire junta.

BRUSSEL (ITA) - Mevrouw Behice Boran, voorzitter van de Arbeiderspartij van Turkije (TIP), die zich op uitnodiging van M. Piet Dankert, vice-president van het Europees Parlement, naar Brussel begaf, gaf hem op 20 januari 1981 gedetailleerde inlichtingen over de verkrachting van de Rechten van de Mens in Turkije, en meer bepaald over de folteringen toegepast op leiders, vertegenwoordigers en aangehouden leden van de Confederatie van Progressistische Vakbonden, DISK. (Diezelfde dag schreef de krijgswet-overheid in Istanbul arrestatiebevelen uit voor 223 leden van DISK. De voorzitter Abdullah Bastürk en 82 andere militanten werden reeds gearresteerd op 27 december jongstleden. Zodanig bedraagt het totale aantal gearresteerde syndicalisten nu 306.)

Mevrouw Boran, 71 jaar oud, is tevens een van de voornaamste doelwit-ten van de repressie in Turkije. De arbeiderspartij van Turkije werd, zoals alle politieke partijen, door de junta verboden. Tijdens het proces van Mw. Boran, dat nog steeds per vergissing voor een militair tribunaal gevoerd wordt, eiste de procureur voor haar een gevangenisstraf die tot 38 jaar kan oplopen. Alhoewel ze een hartkwaal heeft werd ze vanaf de eerste dag van de coup onder bewaking geplaatst; slechts de heftige protesten van democratische machten uit de hele wereld konden bekomen dat de junta Mw. Boran vrijliet, en haar toeliet het land te verlaten.

De adjunct-secretaris van de socialistische groep, David Blackman, was tevens bij het onderhoud aanwezig. Mw. Boran benadrukte het feit dat de belangrijkste kwestie aangaande de terugkeer van de democratie in Turkije niet te weten is "wanneer?" maar eerder welke soort "democratie" de militairen in gedachten hebben: "De verklaring over de formatie en de werking van een wetgevende vergadering geeft een overzicht: het zal niet gaan om een vrij gekozen vergadering en zijn rol zal slechts het voorbereiden van een project voor een nieuwe grondwet, wetten aangaande politieke partijen en parlementsverkiezingen zijn. De Nationale Veiligheidsraad zal een stricte controle uitoefenen op de projecten, en zal zelf de uiteindelijke tekst opstellen. Alle politici, hun belangrijkheid en status doet er niet toe, zullen uitgesloten worden voor deze wetgevende vergadering, die als taak de fundamentele bases van het politiek systeem van het land vastleggen, zal hebben."

Mw. Boran merkt op dat generaal Evren, die de titel draagt en de functies uitoefent van Staatshoofd, Voorzitter van de Nationale Veiligheidsraad en van Hoofdcommandant van de Gewapende Strijdkrachten van Turkije, steeds maar herhaalt dat er een "nieuwe democratie", gebaseerd op het "Ataturkisme" opgebouwd zal worden, en dat geen enkele afwijking of verschil van dit voorbeeld getolereerd zal worden. Er dient opgemerkt te worden dat de generaals een reactionaire interpretatie adopteren van het Ataturkisme (Kemalisme) door zijn anti-imperialistisch en wereldlijk karakter weg te laten. Zij verklaren dat alle pogingen tot afwijking onmiddellijk streng bestraft zullen worden.

"Het is duidelijk dat geen enkele partij van de arbeidersklasse of van links toegelaten zal worden, en dat al degenen die wel toegelaten zullen worden, slechts copies zullen zijn van eenzelfde model."

Mw. Boran somde daarna de maatregelen op die genomen werden tegen de arbeiders: stakingsverbod, gedwongen werkhervatting voor de stakers, schorsing van de collectieve overeenkomsten met in plaats daarvan standaardmodellen, die steeds bestudeerd worden voor iedere tak van de productie en die systematisch geadopteerd moeten worden; het ontslag van arbeiders die men beschouwd als niet-winstgevend voor de onderneming is een alledaags feit geworden; een salarisverhoging van slechts 70% terwijl de inflatiegraad 300% bereikte sinds het afsluiten van de laatste collectieve akkoorden; het opstellen van nieuwe repressiewetten betreffende syndicaten, stakingen, collectieve overeenkomsten, de relaties patroon-werkgever en alle vormen van democratische oppositie.

Mw. Boran ging verder:

"De foltering op grote schaal is een automatisme geworden voor het ondervragen van verdachten."

Zij zei ook nog dat haar recente inlichtingen bereikt hadden over slechte behandelingen van leiders, functionarissen, vertegenwoordigers en andere leden van de Confederatie van Progressistische Vakbonden (DISK) en van de aan gesloten vakbonden. 2000 van hen ondergingen de ondervragingen van de militairen, 506 werden juridisch vervolgd, terwijl meer dan 300 gearresteerd werden. Zij ondergingen allerlei soorten foltering, van slaapberoving en slagen tot elektroshocks.

Om te besluiten verklaart Mw. Boran dat de militaire macht de golf van terrorisme niet zal kunnen onderdrukken om 2 redenen:

Ten eerste zullen de echte verantwoordelijken niet aangegeven of uit hun functie gezet worden.

Ten tweede kan de heersende klasse, het monopolisch kapitaal in samenwerking met het imperialisme, het huidige systeem van exploitatie en ellende niet langer volgen zonder een toevlucht te nemen tot het terrorisme om de weerstand en het militantisme van de arbeidersmassa te doen zwijgen. Het feit dat de militaire junta legale acties plant tegen de leiders van de Nationalistische Partij, Turkes inbegrepen, moet niet opgevat worden als vijandigheid van de militairen tegen de fascistische partij, die de oorzaak van het terrorisme is. Turkes, zijn partij en zijn parallelle organisaties waren op zo evidente wijze betrokken bij de gewelddaden, de politieke moorden en de bloedbaden dat zij verwijderd moesten worden, en er een militaire junta moest verbeeld en op de been gebracht worden. Men moet niet vergeten dat het fascisme zich kan manifesteren, en zich ook manifesteert onder verschillende vormen.

Nieuwe intimidatie-maatregel

Terwijl de Raad van Europa debatteert over de situatie in Turkije nam de militaire junta zijn toevlucht tot een nieuwe intimidatie-maatregel. Zij verklaarde dat de voorzitter van de Arbeiderspartij van Turkije, Mw. Behice Boran, die zich momenteel in het buitenland bevindt, onmiddellijk naar Turkije moest terugkeren om zich over te geven bij de militaire overheid, anders zou men haar de Turkse nationaliteit ontnemen.

Deze oproep van het Coördinatie-Sekretariaat van de Staat van Beleg werd omgeroepen in de uitzendingen van de Turkse radio, eveneens in deze bestemd voor het binnenland als deze voor het buitenland. Ook de TV verspreidde het bericht, tesamen met een foto van Boran.

Een gelijkaardige aankondiging werd tevens verspreid voor M. Gultekin Gazioglu, voorzitter van de Lerarenvereniging (TÖB-DEK) die zich ook in het buitenland zou bevinden.

Boran, die tijdens haar mandaat van gedeputeerde, tussen 1965 en 1969, lid was van de gemengde parlementaire commissie tussen Turkije en de EEG, had verklaard dat de wetgevende vergadering die gevormd zou worden geen enkel democratisch karakter zal hebben, want politici zullen geen recht hebben om erin te zetelen, en het laatste woord zal in ieder geval van de junta van de vijf militairen komen.

Vanaf het moment dat dit onderhoud in de kranten kwam lanceerden de kranten die de junta steunen een agressie-campagne tegen Boran.

De oproep voor Boran, om zich over te geven, is de eerste toepassing van een nieuwe arbitraire intimidatie-maatregel, die de junta ondernam tegen de democraten uit Turkije in het buitenland.

Met een modificatie die men denkt tot stand te brengen in de wet aangaande de nationaliteit kan men eenders welke opposant van het regime die zich in het buitenland bevindt, terugroepen om zich over te geven aan de ordediensten, en degenen die zich niet schikken zal hun nationaliteit ontnomen worden, en hun paspoorten zullen geannuleerd worden. De militaire junta, in paniek door de verklaringen van Boran, nam deze maatregel tegen haar nog voor deze wetsmodificatie bekrachtigd werd door de Nationale Veiligheidsraad.

Het Europees Comité van de Eenheid voor Democratie in Turkije protesteert heftig tegen deze nieuwe poging tot repressie van de junta.

RAAD VAN EUROPA OVER TURKIJE

Straatsburg (ITA) - De verkrachting van de Rechten van de Mens in Turkije leidde eind januari tot heftige discussies in de Raad van Europa, en talrijke parlementairen uit verschillende landen en politieke groepen praatten over het rapport van de Oostenrijker Ludwig Steiner. Alhoewel Steiner, die Turkije bezocht in opdracht van de Raad van Europa, de Raad van Europa aanraadde een tolererende houding aan te nemen, namen het Comité van Buitenlandse Zaken en de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa volgende resoluties aan in verband met Turkije :

De Vergadering,

"1. Het rapport van zijn commissie onderzocht hebbend aangaande de politieke vraagstukken, (Dok. 4657) opgemaakt naar aanleiding van het informatiebezoek aan Turkije, tussen 5 en 8 januari door twee van zijn leden;

"2. Zijn positie opnieuw bevestigend, gebaseerd op het statuut van de Raad van Europa, dat slechts staten diene democratische principes respecteren hun aanwezigheid in de Raad van Europa kunnen behouden, en hieraangaande zijn Aanbeveling 904 van 1 oktober 1980 in herinnering brengend, dat de noodzaak onderlijnt van een snelle terugkeer van het normaal democratisch leven in Turkije;

"3. Nota nemend van het antwoord van het Ministercomité op Aanbeveling 904, waarin dit verklaarde dat men de ontwikkelingen in Turkije verder zou volgen, in nauwe samenwerking met de Vergadering;

"4. Opnieuw de vereiste van precieze aanwijzingen van de Turkse regering aangaande de voorwaarden of het termijn van het herstel van de democratische instellingen volgens de vrije wil van het volk bevestigend, zoals bepaald in paragraaf 10 van Aanbeveling 904 (1980), evenals een volledige vrijheid van politieke, syndicale en persactiviteiten.

"5. Nota nemend van de wens geuit door de Turkse regering om te voldoen aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit de Europese Conventie van de Rechten van de Mens, en in het bijzonder om de rechten te respecteren waarvan Artikel 15 van de Conventie geen enkele afwijking toelaat;

"6. Constaterend dat de democratische opvattingen momenteel niet toegepast worden in Turkije en dat de Rechten van de Mens niet gerespecteerd worden zoals blijkt uit berichten betreffende

- i. arrestaties en opsluitingen van duizenden personen zonder vonnis tot heden;
- ii. verscheidene gevallen van foltering, alhoewel de eerste minister op 6/12/80 zijn vaste wil betuigde om een onderzoek in te stellen over de beweerde folteringen en indien het geval zich voordeed de schuldige functionarissen te vervolgen;
- iii. een werkelijke censuur op persactiviteiten en literatuur;
- iv. andere verkrachtingen van de Conventie van de Rechten van de Mens, inclusief slechte behandelingen.

"7. Bezorgd om de steeds meer genomen toevlucht om mensen ter dood te veroordelen, tegengesteld aan de vroegere praktijk, zelfs indien zij conform is aan de wet;

"8. Beschouwend dat de afwezigheid van concrete tekens van een progressief herstel van de democratie onverenigbaar is met zijn aanwezigheid in de Raad van Europa;

"9. De wens uitdrukkelijk dat de ten laste legging, aangevoerd tegen de twee leden van de Vergadering, momenteel in gevangenschap, spoedig afgelopen is, om persoonlijke contacten mogelijk te maken;

"IO. Gelast zijn Commissie voor Politieke Vraagstukken om van dichtbij de evolutie van de interne situatie in Turkije te blijven volgen;

"II. Gelast zijn Permanente Commissie een bestek op te maken van de situatie tijdens de Vergadering van 26/5/81 in Den Haag;

"I2. Gelast de Secretaris-Generaal bij de Turkse autoriteiten de nodige inlichtingen in te winnen voor ieder geval waarin vertegenwoordigers van de Parlementaire Vergadering foltering en of slechte behandelingen melden;

"I3. Besluit de situatie te onderzoeken in het licht van paragraaf I tot I2 hierboven, in de loop van de eerste helft van de 33ste zitting.

Tijdens de debatten over de ontwerpen van deze resolutie kwam M. Claude Dejardin, vertegenwoordiger van België bij de Raad van Europa, en lid van het Comité voor de Verdediging van de Mensenrechten in Turkije, tussenbeide over de verkrachting van de Rechten van de Mens in Turkije :

"Het is voor iedereen evident dat dit debat meer belang hecht aan de toekomst van de aanwezigheid van het "Turkije der generaals" bij de Raad van Europa dan aan de inhoud van het rapport van M. Steiner.

"Hieraan kan niet getwijfeld worden, aangezien het volgens de verslaggever slechts het relaas is van wat hij gezien heeft, zonder kritiek of interpretatie. Dit rapport moet in feite gezien worden als een belangrijk element van een groter dossier. Het reflecteert de officiële gezichtspunten van de generaals en van hun toegewijden. Nergens hoort men de stem van de tegenstanders, noch de pijnkreten van diegenen die meestal zonder aanklacht lijden onder de bestiale discipline die momenteel heerst in de gevangenissen en in de lokalen van de Turkse politie, of die soms foltering ondergaan tot de dood.

"Roept dit debat geen verpletterende herinneringen op bij al diegenen die van 1967 tot 1969 aarzelden vooraleer het vertrek van het "Griekenland der Kolonels" te bewerkstelligen?

"De situatie is niet vergelijkbaar, zegt de verslaggever. Geen enkele dictatuur is te vergelijken met een andere, dan zou men de regionale en lokale partikularismen waaraan het fascisme zich aanpast, vergeten. Maar de boze geest waarover B. Brecht spreekt, laat overal dezelfde sporen van bloed en tranen achter.

"Wie zou durven ontkennen dat Turkije sinds 12 september onder een regime van militaire dictatuur leeft, waar iedere oppositie vervolgd wordt, en waar de Rechten van de Mens dagelijks met de voeten getreden worden?

"Wie durft bevestigen dat de situatie sinds 12 september verbeterde? Ongetwijfeld loopt het aantal slachtoffers van aanslagen iedere dag in de straten van Turkije niet meer zo hoog op, maar het terrorisme veranderde van gezicht: het is momenteel dit van de systematische foltering door politieagenten en militairen van alle rangen.

"Men achtervolgt trouwens niet alleen terroristen.

"Was de burgemeester van İstanbul een terrorist? En Abdullah Basturk, voorzitter van de vakbond DİSK en ex-afgevaardigde van de Republikeinse Volkspartij van Ecevit?

"Uit cijfers die in het begin van deze maand gepubliceerd werden door de pers-die volledig gecontroleerd wordt door de overheid want er is geen vrijheid meer in Turkije, zelfs niet voor de pers- blijkt dat de Nationale Veiligheidsraad verklaarde dat, sinds 12 september, 32.537 personen gearresteerd werden, waarvan 1135 extreem-rechtse militanten, 4509 extreem-linkse militanten en 883 militanten van separatistische organisaties (grotendeels Koerden die hun culturele en sociale identiteit teruggeisen.) Behalve deze 6527 militanten die als extremisten gerangschikt worden (iedere tegenstander van het regime wordt tegenwoordig beschouwd als extremist) zijn er nog 26.010 andere gevangenen; om welk type van politieke arrestatie gaat het bij hen?

"Het gaat hier om officiële cijfers, want volgens de informatie die we krijgen van de oppositie zou het aantal politieke gevangenen tussen 60 en 100.000 liggen.

"De repressie overschrijdt zelfs de Turkse grenzen, want gisteravond werd ik per telefoon gealarmeerd vanuit Brussel omtrent de bedreigingen die geuit worden tegen Behice Boran, voorzitter van de Turkse Arbeiderspartij; zij werd aangemaand zich over te geven aan de militaire overheid, zeker om het lot te ondergaan dat men kan raden. De arbeiderspartij, die reeds in 1971 door de militairen verboden werd en opnieuw toegelaten werd in 1975, kreeg 0,5% van de stemmen bij de laatste verkiezingen-evenveel als de partij van Republikeins Vertrouwen, partij van klassiek rechts, waarvan M. Steiner de voornaamste leider kon ontmoeten.

"De militaire chefs-deze bewakers van de kapitalistische orde-hebben de arbeiders nooit graag gemogen. En niet alleen in Turkije. Dit fatale scheelzien dat steeds de subversie bij links zoekt is merkwaardig, dit terwijl een bepaald terrorisme -zou ik durven zeggen providentieel voor sommigen? -zo dikwijls dient als voorwendsel voor staatsgrepen van rechts, dat niet bang is de weg van het fascisme te volgen, om zijn privileges te behouden en het kapitalistische voordeel te garanderen.

"Is het niet in dezelfde volgorde van gedachten dat men de bevoorrechte vervolging van alle leiders van de Vakbondcentrale DISK moet analyseren, die betiteld worden als linkse extremisten, maar waarvan nochtans een groot deel militanten, verkozenen of ex-verkozenen van de Republikeinse Volkspartij waren?

"Ik heb hier een eerste lijst van 30 syndicalisten die in de gevangenis zitten, zoals ik ook precieze lijsten heb met slachtoffers van foltering. Paragraaf 12 van het ontwerp van de gedragslijn streeft ernaar de Secretaris-Generaal te belasten met het opzoeken van informatie over de gevallen van foltering; maar dit is zijn taak krachtens Artikel 57 van de Conventie van de Rechten van de Mens, een Conventie waartoe de Turkse regering zich zou verbinden om ze te respecteren, maar dit weten wij door middel van een privé-onderhoud tussen de verslaggever en de verraderlijke Minister van Buitenlandse Zaken. Sinds gisteren heb ik ernaar geïnformeerd: er bestaat geen enkele verklaring in die zin vanwege Generaal Evren.

Ik zou er trouwens niet in geloven, want het is voor militairen onmogelijk een democratische opvatting van de maatschappij aan te nemen, om traditionele redenen van het leger zelf, van de blinde discipline van de onfeilbare hiërarchie die de overhand heeft. Meestal hebben de militairen slechts misprijzen voor de Rechten van de Mens waarvan de verplichtingen in hun ogen slechts hindernissen zijn voor het behouden van de orde en het zoeken naar inlichtingen. Vanop hun voetstuk veroordelen zij de folteringen, verdoezelen zij ze en zetten er toe aan door een bepaalde doeltreffendheid te eisen van hun ondergeschikten.

De verklaringen afgelegd op 15 januari door generaal Evren zouden de meest goedgelovigen de ogen moeten openen. Bevestigen ze niet een misprijzen voor de mensen en de politieke partijen, evenals de wil om de eeuwigheid van de militaire macht te verzekeren van diegene die niet alleen voogd is van de wetgevende vergadering maar ook van het Parlement?

"Wie heeft nog de kleinste illusie betreffende de realiteit en de waarachtigheid van de wens van de militairen om de democratie te herstellen, een democratie zoals geformuleerd en gepreciseerd in de statuten van de Raad van Europa?

"De realiteit is dat het "Turkije der Generaals" niet meer voldoet aan de eisen van Artikels 1 en 3 van de statuten, en dat de bepalingen van de Conventie van de Rechten van de Mens niet langer gerespecteerd worden.

"Geen enkele dictatuur kan een plaats hebben in de Raad van Europa en het Ministercomité moet zijn verantwoordelijkheid opnemen t.o.v. de democratie en zijn eigen geloofwaardigheid, door zoals voorzien in Artikel 8, de vertegenwoordiging van het huidige Turkije te schorsen, tot het volledig herstel van de democratie zoals wij die allen opvatten.

"Het is het enige middel dat we hebben om de rechten op vrijheid en de politieke maturiteit van het Turkse volk te herkennen, terwijl een dergelijke houding een waarschuwing zal zijn voor al degenen die, in andere lidstaten, eventueel van plan zouden zijn de "Turkse oplossing" toe te passen voor hun politieke en sociale problemen.

"Per slot van rekening, Mijnheer de Voorzitter, hoe noemt men een regering

- 1) geïnstalleerd door een staatsgreep;
- 2) die de oppositie vervolgd en zijn opposanten fysiek elimineert;
- 3) die zich boven de partijen stelt en hun representatieve rol ontkent;
- 4) die de monopolie van de arbeidersvertegenwoordiging toestaat aan één enkele vakbond en alle andere uitsluit;
- 5) die opnieuw doodstraffen uitvoert;
- 6) die zijn daden bijna uitsluitend motiveert met de groei van de produktiviteit en de onderdrukking van het terrorisme;
- 7) die alle arbeidsorganisaties bestempelt als extremistisch en terroristisch;
- 8) die de persvrijheid de kop indrukt enz...?

"Ik noem dat een regering van fascistische aard

"In ons midden is daarvoor geen plaats.

Claude DEJARDIN.

PROGRESSISTISCHE VAKBONDSLEIDERS OP DE PIJNBANK

Istanbul (ITA) -Ondanks de ontkenningen van het Turkse militaire regime wordt nog steeds systematische foltering toegepast op politieke gevangenen.

Mw. Boran, voorzitter van de Arbeiderspartij van Turkije bracht het Europees Parlement ervan op de hoogte dat de leiders van de Confederatie van Progressistische Vakbonden (DISK) gefolterd worden in militaire kazernes.

Het volgende relaas is de verklaring van een arbeider wiens naam door ons agentschap geheim gehouden werd uit veiligheidsoverwegingen.

"Als lid van DISK (Confederatie van Progressistische Vakbonden van Turkije), en werkend in een onderneming in Istanbul, was ik één van de arbeidersvertegenwoordigers van Istanbul tot 12 september 1980. Na de staatsgreep van 12 september 1980 werd alle administratief en uitvoerend personeel van DISK en van de aangesloten vakbonden, evenals de voornaamste vertegenwoordigers van de arbeiders in de onderneming, vriendelijk verzocht zich te schikken naar de krijgswetoverheid, door middel van een daartoe voorziene verklaring.

"Op 17 september betuigden 2000 leden van DISK op eigen initiatief hun wantrouwen over de verklaringen van de Nationale Veiligheidsraad (NVR), in de hoop van een spoedige bevrijding. Wij werden allen in de gevangenis gegooid in Istanbul, Metris, Hasdal, Alendağ, Maltege. Abdullah Basturk, voorzitter van DISK, werd op 12 september gevangen genomen. Tijdens die periode werd het merendeel van de huizen van de gevangenen doorzocht.

"Er gebeurde niets en we waren bang. Het was onmogelijk om onze familie, die buiten de gevangenis wachtte met geschreven boodschappen, sigaretten en geld, te zien. Daarna verklaarde men dat men ons zou vasthouden als "gijzelaars" van de Nationale Veiligheidsraad tot 6 oktober. Tot dan kon niemand, volgens de in voege zijnde wet, langer dan 30 dagen gevangen gehouden worden. Nochtans verlengde de Nationale Veiligheidsraad de gevangenschap tot 90 dagen, door een wetsamendement. Eind oktober werden tussen de 1300 en 1400 vakbondsleden vrijgelaten. De ondervragingen begonnen op 27 oktober. Twee maanden later kende ik de volledige waarheid.

"Op 27 oktober werden Basturk en zes vakbondsleiders overgebracht naar de gevangenis van Metris in de kazernes van Davutpasa, gelegen in de 26ste divisie in Merter, Istanbul. In de kazernes van Davutpasa wierp men hen in de Otağ Hümayun (wat "tent der keizerrijk" betekent), door de syndicaten "Cami" (moskee) genoemd.

"De militaire procureurs deden de wet geweld aan. Zonder rekening te houden met de verklaringen van de gevangenen ná de ondervragingen door de politie daagden zij ons voor de Krijgsraad waar sommigen van ons gearresteerd werden voor "misdaden", gebaseerd op onze "bekentenissen", die duidelijk niets te maken hadden met wettelijke documenten. Verscheidene gevangenen, onder wie Basstürk, en een paar andere representatieve leden van DISK, die hun "politieverklaringen" ontkenden, konden verkrijgen dat men hun verhalen over foltering opschreef in de registers van de processen-verbaal, en zodoende werden de "bekentenissen" in hun dossier geannuleerd. Vele gevangenen vermeldden 8 tot 10 bladzijden over de ondergane folteringen aan de magistraten of aan de militaire rechters van Krijgsraad nr 3. Nu worden alle verhalen over foltering opgenomen in de dossiers. Op 27 november 1980 liet Krijgsraad nr 3, voorgezeten door een militaire rechter, majoor İsmet Aytug, 438 van de 506 gevangenen vrij. Bastürk en enkele andere belangrijke leden van DISK bleven en hechtenis evenals de ex-burgemeester van Istanbul, Ahmet İvanunder, wegens hun steun aan DISK tijdens het feest van 1 mei. Op 6 januari ging men over tot een nieuwe arrestatie van 15 van de 39 leidende syndicalisten. Intussen, op 5/1 verplaatste de Krijgswetoverheid van Istanbul Majoor Aytug naar een andere post (wiens enige inspanning eruit bestond zo legaal mogelijk te handelen!)

"Momenteel zijn de syndicalisten gevangen in Davutpaşa Askeri Ceza ve Tüketevi, Davutpaşa: Bzyrampaşa, Istanbul/Turkije. Waarschijnlijk zullen de gevangenen leiders en leden van de vakbond, ongeveer 2000, vervolgd worden op basis van Artikels 141, 142 en 146 van de Turkse Strafwet, aangaande pogingen tot staatsgreep, machtsovername en het illegaal organiseren van machtsovername en het installeren van een klassedictatuur. Wat een verbeelding!

"Verschillende malen doorzocht men het hoofdkwartier van DISK en ieder hoekje werd nagekeken om toch maar geweren, pistolen of "verstopte" bommen te vinden, om DISK ervan te kunnen beschuldigen eenvoudigweg een terroristische organisatie te zijn, alhoewel deze altijd resoluut afgezien heeft van terrorisme. Tot hun spijt werd tot nu toe nog niets ontdekt. Alles wordt aangeslagen, bureelmateriaal, dossiers, briefwisseling, alles is momenteel in hun handen. Nochtans opereerde DISK open en wettelijk, en alle activiteiten werden opgetekend in detail, in documenten, bulletins, magazines en rapporten.

"Aan de andere kant probeerde de NVR, DISK en MISK (Federatie van Nationalistische Syndicaten die samenwerkte met de Nationale Heilspartij), te oontmantelen, maar niet TÜRK-İS. Door zo te handelen willen ze het westen doen geloven dat ze slechts veenten tegen extremistische organisaties: een organisatie van extreem-links DISK en van extreem-rechts, MISK, maar niet de gematigde vakbonden. Het is absurd om DISK, 500.000 leden sterk, te willen vergelijken met MISK (5000 leden) en in wiens hoofdkwartieren pistolen en bommen van fascistten gevonden werden.

"Ze maakten ook een einde aan de stakingen en de collectieve overeenkomsten en men verklaarde dat geen enkele arbeider weggestuurd zou worden. In feite werden honderden arbeiders dadelijk aan de dijk gezet. Een week later kondigde de NVR een verhoging aan van 70% voor die arbeiders die zich neerlegden bij de collectieve overeenkomsten, terwijl het Turks inflatiepercentage voor '79 dichtbij 100% en bij 120% in '80 lag. Nochtans hebben vele arbeiders nog niet toegestemd in de verhoging van 70%.

"Sinds de secretaris-generaal van TÜRK-İS in de nieuwe regering zit doet hij onophoudelijk inbreuk op de arbeidersrechten. Met de nieuwe belastingswetten wil hij overgaan tot een reductie van deze in plaats van een salarisverhoging, het bekomen resultaat van de collectieve overeenkomsten. Door een nieuwe buitengewone wet wordt het lot van de arbeiders in de handen van het Hoog Gerechtshof gelegd, waarin TÜRK-İS 2 van de 9 zetels inneemt. Zodoende is TÜRK-İS, hoewel niet ontbonden, ontdaan van iedere sociale realiteit. Terwijl de passieve ambtenaren van dit syndicaat verder hun salaris krijgen, worden de gesyndiceerde leden ervan die in de ondernemingen werken, steeds meer in twijfel getrokken.

"In Turkije zijn de conventies en aanbevelingen van geannuleerd, evenals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het Europees Handvest verworpen werden.

Daar werden zij gruwelijk gefolterd. Tot 3 november mochten zij niet slapen, gedurende 7 dagen en 7 nachten moesten ze op metalen stoelen zitten. Sommigen kregen elektrische schokken, anderen werden tegen de muur gesmakt. Baştürk, 52 jaar, oud lid van de Republikeinse Volkspartij bij de Nationale Vergadering van 1969 tot 1977, onderging elektrische schokken en kreeg slagen op het hoofd gedurende 7 uren. Zij werden verplicht om elkaar te beledigen en om slogans te schreeuwen waarin zij niet geloofden. Tijdens de ondervragingen waren de gevangenen geblinddoekt om hun vervolgers niet te herkennen. Naar het schijnt behoorden deze tot MIT (het nationaal inlichtingenbureau), dat afhangt van de militaire procureur en van sectie I van het vakbondsbureau, de veiligheidspolitie van Istanbul.

"Daarna werden andere leden van DISK overgebracht van Metris naar Davutpaşa Otağ Hümayun, waar ze dagelijks onder foltering ondervraagd werden. Wij waren met 545 syndicalisten en met uitzondering van enkelen werden wij allen gefolterd. Buiten elektrische schokken ondergingen zij alle soorten van fysieke en morele vernederingen, slagen, men deed hen zweren nooit meer enige vakbondactiviteit uit te oefenen, en zij moesten op zichzelf urineren. Men rukte haren en snorren uit, dreigde hen op te hangen en hen door vensters van verdiepingen te gooien.

"Op een dag brachten ze één van mijn vrienden naar die plaats en zeiden hem dat Baştürk, evenals vele anderen ter dood gebracht was door ophanging en dat het nu zijn beurt was. Zij vroeger of hij een priester wou en wat zijn laatste wensen waren. Overtuigd dat men hem ging opknopen wenste hij een brief aan zijn kinderen te schrijven. Opnieuw geblinddoekt zette men hem op een stoel, het touw om de hals, en duwde. Het is moeilijk om iemands gevoelens te vertolken op de rand van de dood, iemand die overtuigd is van zijn onschuld. Tot zijn verwondering viel hij en hoorde één van zijn beulen zeggen: "Wat spijtig, dat die koord weer eens breekt, voor de vijfde keer vandaag. En wij hebben geen andere. Breng hem weg en kom morgenvroeg met hem terug. En de volgende dag tekende hij een document, geblinddoekt en niet in staat te lezen wat hij getekend had, en niet wetende hoeveel pagina's zijn biecht in beslag nam.

"Ik was één van de slachtoffers die men hard sloeg en waarop men elektrische schokken toepaste. Ik heb geen zin om het effect van diverse soorten foltering, zowel op fysisch als op moreel gebied, te vertellen. Die effecten zijn welbekend.

"De meeste vakbondsleden spraken 's nachts in hun slaap. Ze hadden het been van één van de arbeiders die momenteel opgesloten zit in Davutpaşa en gearresteerd was sinds 6/I, verbrijzeld. Een paar vakbondsleiders en gesyndiceerden urineerden bloed, zodanig zelfs dat de militaire dokters schrokken. De foltering was een zo courant iets dat 's morgens de soldaten die als verplegers dienst hadden, aan de deur van de cel riepen: "Wie werd gisteren gefolterd? Maak jullie gereed voor her verbinden van de wonden."

"Zij probeerden ons "bekentenissen te ontrukken over onze kameraden door ons te verantwoordelijkheid te doen afschudden op anderen. Zij wilden ons doen bekennen dat DISK de communistische partij was. Ze wilden weten of we deelgenomen hadden aan de I mei-manifestatie en of we de begrafenis van Kemal Türkler, ex-voorzitter van DISK en neergeschoten door een fascist die momenteel gevangene zit, geweest waren. In feite waren al deze meetings of marsen legaal toegelaten. Er werd ons gevraagd of we hadden deelgenomen aan de ontwikkelingsprogramma's van de syndicaten en men ondervroeg ons over de richtlijnen. Hun interesse ging vooral uit naar diegenen die aan internationale vakbondsactiviteiten deelgenomen hadden. Maar per slot van rekening wilden ze vooral de leiders en hun leden vernederen met als doel hun toekomstige activiteiten te verhinderen. Men wou in ieder geval de Turkse progressistische vakbondsbeweging een duchtige slag toebrengen.

"Na 60 dagen ondervraging, tijdens dewelke we kennis maakten met de afschuw, de dreiging en de foltering werden we voor Krijgsraad nr 3 gedaagd, die onder het bevel van het Iste leger en de Krijgswet van Istanbul staat.

"Sadik Şide, secretaris-generaal van TÜRK-İS en minister, evenals de regering bekritisieren de foltering in Turkije. Zodoende worden problemen die tot weerstand aanzetten, onderdraaglijke situaties, geweld en onderdrukking van de fundamentele rechten, weggespoeld door "mooie" toespraken.

"En nu zit DISK in het stadium van definitieve eliminatie.

"Deze brief is alleen bestemd voor syndicalisten die vechten voor de vakbondsrechten, wat ook de omstandigheden zijn, en voor de eerlijke mensen in de wereld die door hun stilzwijgen en hun onverschilligheid toedragen tot het blijven toepassing en het uitbreiden van foltering, aan de onderdrukking van de fundamentele rechten, inbegrepen het recht om te organiseren, van collectieve overeenkomsten en het stakingsrecht.

"82 syndicalisten zijn momenteel opgesloten in de militaire gevangenis van Davutpaşa. Zolang deze syndicalisten vastgehouden worden in de gevangenis kunt U zich niet ongeïnteresseerd voelen.

"Laten we tonen dat internationale solidariteit geen ijdel woord is.

"Moge onze voornemens voor vrede en vrijheid werkelijkheid worden,

Broederlijk, een lid van DISK
9 januari 1981